

Motion till riksdagen 2006/07:N333

av **Rosita Runegrund (kd)**

Skärgårdens utveckling

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av en samlad politik för utveckling av de svenska skärgårdsområdena.

Motivering

Visionen om framtidens skärgård som ett socialt, ekonomiskt och ekologiskt bärkraftigt samhälle, som ger kvinnor och män i olika livsformer och med olika krav på levnadsvillkor möjlighet att bo och arbeta i skärgården, har urholkats under den förra regeringen. Den svenska skärgården står för unika naturvärden och är en oersättlig livsmiljö för människor, såväl bofasta som besökande. Det finns idag en berättigad oro över att sådana värden riskerar att gå till spillo i brist på en aktiv och sammanhållen skärgårdspolitik.

Boendet

För att kust- och skärgårdssamhällena långsiktigt ska kunna överleva som rekreationsområde för stadsbor krävs också en bofast befolkning året runt. Samspelet mellan fritidsboende och åretruntboende är oerhört viktigt och av stor betydelse för att dessa samhällen ska leva året runt. Det finns dock en brytpunkt i förhållandet mellan fritidsboende och åretruntboende. Är övervägande delen fritidsboende saknas underlag för den service som en kommuninvånare kan kräva t.ex. skola och affär. Den långsiktiga utvecklingen försämras om allt fler samhällen utefter våra kuster tillåts bli spöksamhällen. Kommunerna måste arbeta mer aktivt med att ta fram fler tomter på redan bebodda kustsamhällen och öar där det finns tomtmark kvar. Alliansregering-

Fel! Okänt namn på

en bör se över lagen när det gäller tredimensionell fastighetsindelning (3 D). Möjligheten att stora fastigheter (t.ex. stora villor) kan uppdelas i två mindre fastigheter skulle underlätta för äldre och ensamstående att bo kvar i skärgården trots begränsade resurser. Det borde också vara ett attraktivt boende när alternativa bostäder som hyresrätter saknas.

För stora delar av skärgårdsbefolkningen är fastighetsbeskattnings villkor och dess koppling till förmögenhetsvärdet helt avgörande frågor. De regionala miljö- och hushållningsprogrammen pekar på att för de människor som har sin försörjning i de traditionella skärgårdsnäringsarna är taxeringsvärdena och fastighetsskatten ett betydande problem. Orimligt höga taxeringsvärden leder i många fall till att en sedan generationer bofast befolkning tvingas bort till förmån för penningstarka fastighetsspekulanter. Det är oerhört viktigt att Alliansens överenskommelse om fastighetsskatten genomförs.

Ett exempel som förtjänar uppmärksamhet är förslaget om ”frivillig boplikt”. Idén bygger på frivillighet. Det är fastighetsägaren själv som avgör om fastigheten skall avsättas för helårsboende och beläggas med boplikt. Boplikten är bindande och följer fastigheten till kommande ägare. Fastigheter med boplikt skall taxeras för sig. Vid arv skall arvingarna kunna nyttja fastigheten som fritidshus. Då fastigheten säljs skall den återgå till helårsbruk. Brott mot boplikten skall beläggas med kännbara sanktioner. Det skall vara olönsamt att fuska.

Vistelsebegreppet

Socialtjänstens vistelsebegrepp när det gäller rätten till hemtjänst fungerar bra utom när det gäller förhållandet semesterkommunernas ansvar gentemot hemkommunernas ansvar. Den ”sociala dumpning” som förekommer när vissa hemkommuner uppmanar sina vårdtagare att först resa iväg till semesterkommunen och vid ankomsten ansöka om bistånd är i högsta grad ovärdigt. Tyvärr är det inte ovanligt utan i vissa fall satt i system av ekonomiska skäl. Förlorarna är främst vårdtagarna, men även sommarkommunernas hemtjänstpersonal som utsätts för oplanerade vårdinsatser.

Semesterkommunerna måste ha rimliga villkor, och möjligheten att upprätta ekonomiska avtal med hemkommunerna ska vara ett led i en planerad sommarvistelse för personer med beviljat bistånd.

Social service

Levande skärgårdssamhällen förutsätter också att de boendes hälsa och tillgång till social service beaktas. Det måste vara möjligt för barnfamiljer och äldre att bo i skärgården med tillgång till barnomsorg, skola samt vård- och omsorgsinsatser. Välfärdspolitiken måste utgå från individens och familjens behov och inte från geografien. Likaså förutsätter ett socialt och kulturellt

Fel! Okänt namn på

utvecklande fritidsboende att det finns fastboende. Att verka för bättre utvecklingsmöjligheter för åretruntboende är i grunden viktigt för alla som bor där, året runt eller bara delvis. En möjlighet är den moderna informationstekniken som öppnar många nya möjligheter till försörjning och också ger möjlighet att utveckla och behålla de för svenska skärgårdar viktiga statliga verksamheterna.

Kommunikationer

I utvecklingen av en levande skärgård har kommunikationsfrågorna en avgörande betydelse. Även på detta område är samordningsbehovet påtagligt mellan olika slags transporter. Skärgårdstrafiken måste värnas och utvecklas för att möjliggöra kvarboende och stimulera näringsverksamheten i området. Det måste också skapas förutsättningar för människor att bo i skärgården men arbeta på fastlandet. Färjetrafiken är livsavgörande för de boende på öarna, och därför måste reglerna och deras tillämpning vara enhetliga och tydliga. Det bör åligga Vägverket och Glesbygdsverket att ta ett samlat grepp på regelverket samt klargöra statens ansvar för färjetrafiken i skärgårdarna. Det finns starka skäl att samordna trafikbehoven för småöarna med få boende.

Det är inte enbart ett lokalt intresse utan även ett starkt riksintresse att de stora och unika svenska skärgårdsområdena hålls levande. Det handlar om rimliga villkor för näringsverksamhet och boende för skärgårdsbefolkningen men också om att tillvarata den unika miljön för turism och rekreation. Dessa båda intressen torde dessutom i långa stycken vara samverkande.

Stockholm den 27 oktober 2006

Rosita Runegrund (kd)